

SOOMAA RAHVUSPARGI KOOSTÖÖKOGU PROTOKOLL 25.09.2019, Hüpassaare

Algus kell 15.00, lõpp 17.00

Õhtu jätkus vestlus-ja muusikaõhtuga „Mart Saare oreli ääres“, külaline Merike Saaremets

Protokollis: Krista Kingumets

Osalesid: Lea Reimets, Ulvi Rosenberg, Kalle Jaaniste, Joosep Tammemäe (Keskkonnainspeksioon), Kristiina Kivi, Sandra Urvak (Keskkonnaamet), Kaili Viilma (Keskkonnaamet), Merike Saaremets, Evelyn Härm (Põhja-Sakala vald), Dagmar Hoder, Ülle Toots, Krista Kingumets.

PÄEVAKORD

- * Ülevaade 2019. a toimunud ja eesotavatest sündmustest – Sandra Urvak
- * Keskkonnainspeksiooni sõnumid – Joosep Tammemäe
- * Jooksvad küsimused

ÜLEVADE – Sandra Urvak

Seisuga jaanuar- august 2019. a on Soomaa rahvuspargis KeA eestvedamisel või kaasabil toimunud 23 sündmust. Osalenuid kultuuripärandi üritustel ligi 850 inimest.

Sel aastal veel plaanis:

- * Maailma Jõgede Päeva tähistamine, 29.september. Plaanis puhastada Kõpu jõge lõigul Vanaveski-Osju. Tipul avatud kodukohvik ning algusega kell 14.00 kalanduse teemaline töötuba.
- * 25. oktoobril arhitektuuripärandi õppepäev, lektor Joosep Metslang
- * Traditsioonilise kalapüügi õppepäev, oktoobris.
- * Soomaa RP 26 sünnipäev – 8.detsember.

KESKKONNAINSPEKTSIOON – Joosep Tammemäe

Inspektoritele valmistab muret, et inimesed ei julge olla väikses kogukonnas rikkumise tunnistajaks. Keskkonnainspektoreid on maakonnas 7 ja nende tööd lihtsustaks kui inimesed konkreetsest juhtumitest teavitaksid. Teavitus esimesel võimalusel. Rikkumistest saab teatada keskkonnainfo telefonil 1313. Numbrile tehtud kõned lähevad häirekeskusesse, kust suunatakse edasi vajadusel valves olevale inspektorile.

Inimeste vaatenurgast on oluline see, et ei leia lihtsalt infot, mis on lubatud ja mis keelatud. Nt millal on loomadele jahipidamise ajad, millised on kalapüügipiirangud. Puudub ühte portaali.

Jahipidamise puhul näiteks on hetkel lisasöötmine keelatud, söödakohad peavad olema registreeritud. Ei tohi olla ka soolakuid. Eramaal kütitud loom kuulub jahiseltsile. Eramaaomanikul on õigus enda maal aga jahti piirata. Ametlik jaht lõppeb videviku tulekuga; lisavalgustusega on lubatud küttida vaid metsisiga.

Soomaaga seoses suuri rikkumisi pole olnud. Põhivaldkonnad mida kontrollitakse ja millele rikkumisele tuleb teateid on kalapüük, jahipüük ja metsamajandus + tsiklitega, ATV-ga sõit väljaspool teid.

Probleemiks ka prügi metsa all. See on üldine probleemkoht jäätmekäitluses. Omavalitsus võiks rohkem toetada riiete, suurjäätmete, ehitusjäätmete nt eterniidi käitlemist. Muidu satubki pürgi metsa alla ja eterniit teedele, mis on omakorda oht tervisele.

Hetkel on üleval teema sooses räätssamatkadega Soomaal. Kaebus tuli Ingatsi rajal oleva räätssaraja jälje kohta. Foto ja kaebus saadeti edasi Eesti Maaülikooli vastavale uurimisgrupile, eesotsas Marika Kosega.

Vaatluse tulemusel võib öelda et olukord siiski hea – pinnas ei ole turbaseks tallatud. Näha vaid nn.loomarada. Hetkel võiks kehtida kokkulepe, et laudteelt räätsadega sohu ei minda. Samuti selgus, et rabas räätsamatkade tegemiseks tehtud kokkulepe KeAga on lõppenud ning on rikutud ka kokkulepet, et jüripäevast jaanipäevani räätsaretki rabas ei tehta.

17.oktoobril toimub kohalike turismiettevõtjate ja EMÜ koosolek sel teemal.

EMÜ tehtud katsete esialgsetel tulemustel on näha, et rääts kahjustab pinnast rohkem kui jala käimine.

Turvas ja sammal pressitakse kokku ja taastub räätsaga käies halvasti.

Kaja Lotman on teinud giidide kutsekomisjoni koosolekul ettepaneku, et loodusgiidi 5. ja 6. taseme ning meistergiidi kutse eksami korraldamiseks võiks luua valmiduse RP-s ja loodusparkides, kus toimetavad Keskkonnaameti keskkonnahariduse spetsialistid, eksamate läbiviimiseks. EMÜ on valmis talvel korraldama selle jaoks ka vastava koolituse.

JOOKSVAD KÜSIMUSED ja TEADAANDED

Ulvi Rosenberg (Tipu küla) – Mure, et ei tea seadustest ja eeskirjadest just palju. Pole internetti, kust uurida.

*** Sandra prindib Ulvile välja kaitse-eeskirja.**

Soomaa on üle rahvastatud – liiga palju turiste. Õnneks küll Hallise jõgi Tipu piirkonnas kanuuga mitte väga hea läbitavusega ning seal liigub rahast vähem.

RMK hakkab tegema Soomaa piirist lõuna suunas metsakuivenduskraavide puhastamist. Väidetavalt jääb puhastama kraavi eesvool ehk 300 m lõik jõeni kuna kaitsealal ei tohtivat seda teha. See tähendaks üleujutust.

Kaili Viilma – KeAl ei ole mingit õigust puhastamist keelata. Maaparandusseadus ütleb, et eesvoolud peavad toimima. Tööde plaanil tundub eesvool olevat siiski puhastatav.

*** Kaili uurib asja ja teavitab Ulvit.**

Evelyn Härm (Põhja-Sakala vald)- Soomaal võiks korraldada ametlikud külavanema valimised ja külavanem olla kontaktisik valla ja küla vahel.

Vallal on kaasav eelarve - 40 000 eurot. Hetkel on käimas ideede kogumise periood kuni 14. oktoobrini. Ideid saab esitada elektrooniliselt kui paber kandjal vallavalitsuse kantseleile. Idee peab olema seotud investeringutega valla objektidesse või eraomandi objektidesse, mis on avalikult kasutatavad. Idee peab mahtuma eelarve raamidesse. Hääletusperiood 1-15.november. Iga idee mis saab vähemalt 50 häält, läheb edasi hääletamisele. Sobivad ideed on näiteks infotahvlite paigaldused, mõne objekti remont, nt tasuta ujumisõpe täiskasvanutele jms. Mida põhjalikum on idee, hinnapakumised jne, seda parem.

Põhja-Sakala vald annab välja ka kodanikupreemiat – kandidaate saab esitada 15.oktoobrini 2019.

Nt. Vastemõisa mõisa sõprade selts.

Põhja-Sakala vald korraldab 10. oktoobril kell 13.00 Soomaa piirkonna elanikele kohtumispäeva Tõramaal. Käsil on valla üldplaneeringu koostamine OÜ Kobras poolt. Planeeringu valmimistähtaeg 2019. a lõpp.

Uuest aastast pannakse Soomaale sõitma suurem koolibuss, mis sõidaks välja Kuusekäärani. Leiti kompromiss, et bussijuht on lastele saatjaks ning viib nad lasteaeda (lasteaia laps on vanema vastutus ja ise bussijaamast lasteaeda minna ei tohiks).

Tori vald on saanud „Soomaa väravad“ projektile kuuldavasti toetust. Kui on plaanis paigaldada rahvuspargi piirile tähised, siis võiks need olla igalpool (sisenedes Kõpu, Kildu ja Tori suunalt) ühes stiilis.

Dagmar Hoder (Tipu looduskool)- Looduskoolis hooaeg täies hoos. Käib 1-2 gruppi, päevas. Ettevalmistusel uue aasta projektid – prioriteet on vesi ja kanalisatsioon. On lootust LEADER toetusele. Teine murekoht Tipu koolimaja katus – vald võttis eterniitkatusele hinnapakkumise. Eterniitkatuse hinnapakkumine on summas 30 000 eur. MTÜ ise ei näe võimalust rahastamiseks. Katus on päästmisprojekt, maja kasutada ka uue katusega siiski ei saa. Ehk korraldada ka lisaannetuskampania.